

Grunderna för ett meningsfullt Koranstudie

*Av Syed Abul A'la Maududi
I översättning av Bilal B.*

Original titel: Introduktion till studiet av Koranen

Koranens unika struktur: En gudomlig vägledning bortom mänskliga bok normer

Vi är vana vid att läsa böcker som presenterar information, idéer och argument systematiskt och sammanhängande. Så när vi påbörjar studiet av Koranen förväntar vi oss att även denna bok ska kretsa kring ett bestämt ämne, att innehållet ska definieras tydligt i början och sedan delas upp i avsnitt och kapitel, varefter diskussionen ska fortskrida i logisk ordning. Vi förväntar oss också en separat och systematisk ordning av instruktioner och vägledning för varje aspekt av det mänskliga livet.

Men så snart vi öppnar Koranen möter vi en helt ny typ av litteratur. Vi märker att den innehåller tros- och handlingsprinciper, moraliska direktiv, juridiska föreskrifter, uppmaningar och förmaningar, klander och

fördömande av onskans människor, varningar till dem som förnekar sanningen, glada budskap och tröstens ord till dem som har lidit för Guds skull, argument och bevis till stöd för dess grundläggande budskap, antydningar till berättelser från det förflutna och till Guds tecken i universum. Dessutom växlar dessa många ämnen utan något uppenbart system; till skillnad från de böcker vi är vana vid behandlar Koranen samma ämne om och om igen, varje gång uttryckt på ett nytt sätt.

Läsaren möter också abrupta övergångar mellan olika ämnen. Publik och talare skiftar ständigt när budskapet riktas nu till en grupp och nu till en annan. Det finns inga spår av den välbekanta indelningen i kapitel och sektioner. På samma sätt är behandlingen av olika ämnen unik. Om ett historiskt ämne tas upp följer berättelsen inte det mönster som är bekant från historiska skildringar. I diskussioner om filosofiska eller metafysiska frågor saknar vi de uttryck och termer som är vanliga inom formell logik och filosofi. Kulturella och politiska frågor, eller frågor som rör människans sociala och ekonomiska liv, diskuteras på ett sätt som skiljer sig helt från det som är vanligt i samhällsvetenskaplig litteratur. Juridiska principer och rättsliga föreskrifter förklaras, men på ett helt annat sätt än i traditionella verk. När vi stöter på etiska instruktioner finner vi att deras form helt skiljer sig från allt annat i etisk litteratur.

Läsaren kan finna allt detta så främmande för sin uppfattning om vad en bok bör vara att han kan bli så förvirrad att han upplever Koranen som ett stycke oorganiserad, osammanhängande och osystematisk skrift, bestående av en slumpmässig samling kommentarer av varierande längd. Fientliga kritiker använder detta som grund för sin kritik, medan mer välvilliga läsare tar till långsökta förklaringar eller drar slutsatsen att Koranen består av osammanhängande delar, vilket gör den mottaglig för alla möjliga tolkningar – även sådana som står i direkt motsats till Guds avsikt med uppenbarelsen.

Att närma sig Koranen: Förstå dess anspråk innan du förstår dess budskap

Vilken sorts bok är Koranen? På vilket sätt uppenbarades den? Vad ligger bakom dess ordning? Vad är dess ämne? Vad är dess verkliga syfte? Vad är det centrala tema till vilket dess många ämnen är förbundna? Vilken typ av resonemang och stil använder den för att klargöra sitt huvudtema?

Om vi kunde få klara och tydliga svar på dessa och liknande frågor skulle vi undvika många farliga fallgropar och lättare kunna reflektera över och förstå betydelsen och syftet med Koranens verser. Om vi börjar studera Koranen i förväntan att läsa en vanlig bok om religion kommer vi att finna det svårt, eftersom våra föreställningar om religion och om en bok naturligt begränsas av vår erfarenhet. Vi måste därför i förväg få veta att denna Bok är unik i sin sammansättning, sitt tema, sitt innehåll och sin struktur. Vi bör varnas för att den bokuppfattning vi har format genom tidigare läsning snarare kommer att hindra än hjälpa oss att förstå Koranen på djupet. Vi måste inse att det första steget mot förståelse är att befria vårt sinne från alla förutfattade meningar.

Studenten av Koranen bör från början förstå de grundläggande anspråk som Koranen gör om sig själv. Oavsett om man i slutändan väljer att tro på Koranen eller inte, måste man erkänna de grundläggande påståenden som Koranen och den man som den uppenbarades för – profeten Muhammad (frid vare med honom) – gör. Dessa påståenden är:

1. Skapelsens Herre, universums Skapare och Härskare, skapade människan på jorden (som endast är en del av Hans gränslösa rike).

Han gav också människan förmågan att tänka, reflektera och förstå, förmågan att skilja mellan gott och ont, fri vilja och valmöjlighet, samt kraften att utveckla sina inneboende potentialer. Kort sagt: Gud gav människan en form av autonomi och utsåg henne till Sin ställföreträdare på jorden.

2. Trots denna status gjorde Gud det fullständigt klart för människan att Han ensam är hennes Herre och Härskare, precis som Han är hela universums Herre och Härskare.

Människan fick veta att hon inte hade rätt att betrakta sig själv som oberoende och att endast Gud har rätt till absolut lydnad, tjänande och tillbedjan. Det klargjordes också att livet i denna värld – där människan placerats och utrustats med viss ära och auktoritet – i själva verket är en tillfällig period av prövning; att efter livets slut måste människan återvända till Gud, som kommer att döma henne efter hennes handlingar och avgöra vem som har lyckats och vem som har misslyckats.

Den rätta vägen och människans uppdrag

Den rätta vägen för människan är att betrakta Gud som sin ende Härskare och det enda föremålet för sin dyrkan och tillbedjan, att följa den

vägledning som Gud har uppenbarat, att handla i denna värld med medvetenheten om att det jordiska livet endast är en provotid, och att hålla blicken fäst vid det yttersta målet – framgång i Guds slutliga dom. Varje annan väg är fel.

Det förklarades också för människan att om hon valde att anta den rätta livsvägen – och i detta val var hon fri – skulle hon åtnjuta frid och tillfredsställelse i denna värld och, när hon återvände till Gud, tilldelas den eviga lyckans boning som kallas Paradiset. Om människan följde någon annan väg – även om hon var fri att göra det – skulle hon erfara de onda följderna av korruption och oordning i detta liv och dömas till evig sorg och plåga när hon lämnar denna värld och träder in i det kommande livet.

3. Efter att ha förklarat allt detta placerade universums Herre människan på jorden

Han meddelade Adam och Eva – de första människorna som levde på jorden – den vägledning som de och deras efterkommande var skyldiga att följa. Dessa första människor föddes inte i okunnighet och mörker. Tvärtom började de sitt liv i det klara dagsljuset av gudomlig vägledning. De hade intim kunskap om verkligheten, och den lag de skulle följa meddelades dem. Deras livsväg bestod i lydnad mot Gud (dvs. islam), och de lärde sina barn att leva i lydnad mot Honom (dvs. att leva som muslimer).

Med tiden avvek dock människorna gradvis från sin sanna livsväg och började följa olika felaktiga vägar. De lät den sanna vägledningen gå förlorad genom likgiltighet och försummelse och ibland till och med medvetet förvrängde den av ondskefull trotsighet. De associerade med Gud ett antal varelser, mänskliga och icke-mänskliga, verkliga såväl som inbillade, och dyrkade dem som gudar. De förorenade den gudagivna kunskapen om verkligheten med fantasifulla idéer, vidskepelser och filosofiska konstruktioner, och gav därigenom upphov till otaliga religioner. De ignorerade eller förvrängde de sunda och rättvisa principerna för individuell moral och kollektivt handlande och skapade sina egna lagar i enlighet med sina låga begär och fördomar. Som ett resultat fylldes världen av orätt och orättvisa.

4. Det var oförenligt med den begränsade autonomi Gud hade gett människan att Han skulle tvinga henne till rättfärdighet

Det var också oförenligt med det faktum att Gud hade gett mänskligheten en tidsperiod för att visa sitt värde, att Han skulle förgöra dem så snart de

visade tecken på uppror. Dessutom hade Gud från skapelsens början åtagit sig att sann vägledning skulle finnas tillgänglig för människan under hela hennes tidsperiod på jorden, och att denna vägledning skulle ges på ett sätt som överensstämde med människans fria vilja.

För att uppfylla detta självtagna ansvar valde Gud ut de människor vars tro på Honom var enastående och som följde den väg som behagade Honom. Gud valde dessa människor till Sina sändebud. Han kommunicerade Sina budskap till dem, hedrade dem med intim kunskap om verkligheten, gav dem de sanna livslagarna och anförtrodde dem uppgiften att kalla människan tillbaka till den ursprungliga väg från vilken hon hade avvikit.

5. Dessa profeter sändes till olika folk i olika länder under tusentals år

De hade alla samma religion – den som ursprungligen uppenbarades för människan som hennes rätta väg. Alla följde samma vägledning – de moraliska och samhällliga principer som föreskrevs för människan redan vid hennes skapelse. Alla profeter hade samma uppdrag: att kalla människan till hennes sanna religion och därefter organisera dem som accepterade budskapet till en gemenskap bunden av Guds lag, som skulle sträva efter att upprätthålla den och förhindra dess överträdelse.

Alla profeter fullgjorde sina uppdrag på ett hedrande sätt i sin tid. Men det fanns alltid många som vägrade acceptera deras vägledning, och de som accepterade den och bildade en "muslimsk" gemenskap (muslim = den som lyder Gud) degenererade gradvis, vilket ledde till att den gudomliga vägledningen gick förlorad, förvrängdes eller förorenades.

6. Till sist sände universums Herre Muhammad (frid vare med honom) till Arabien

Han anförtrodde honom samma uppdrag som Han hade anförtrott de tidigare profeterna. Denne siste Guds sändebud vände sig både till följare av tidigare profeter och till resten av mänskligheten. Varje profets uppdrag var att kalla människorna till den rätta livsvägen, att förnya Guds sanna vägledning och att organisera alla som svarade på hans kallelse till en gemenskap som skulle ägna sig åt två uppgifter:

- att forma sitt eget liv i enlighet med Guds vägledning
- att sträva efter att reformera världen

Koranen är den bok som förkroppsligar detta uppdrag och denna

vägledning, sådan den uppenbarades av Gud till Muhammad (frid vare med honom).

Koranens ämne, tema och syfte

Om vi minns dessa grundläggande fakta om Koranen blir det lätt att förstå dess verkliga ämne, dess centrala tema och det mål den söker uppnå.

Ämnet för boken är Människan

- i den mån Koranen förklarar de yttersta orsakerna till människans framgång eller misslyckande.

Dess centrala tema är att de föreställningar om Gud, universum och människan som härrör från människans begränsade kunskap står i strid med verkligheten.

Detsamma gäller föreställningar som skapats av mänsklig fantasi eller formats av människans djuriska begär.

Livsvägar som bygger på dessa falska grunder är både verklighetsfrämmande och förödande för människan.

Den sanna kunskapens kärna är den som Gud uppenbarade för människan när Han utsåg henne till Sin ställföreträdare.

Därför är den livsväg som överensstämmer med verkligheten och leder till mänskligt välbefinnande den som vi ovan har beskrivit som "den rätta vägen".

Koranens verkliga syfte

är att kalla människorna till denna "rätta väg" och att klargöra Guds sanna vägledning, som ofta har gått förlorad genom människans försummelse eller förvrängts av hennes onda trotsighet.

Koranens stil, syfte och uppenbarelsens dynamik

Om vi studerar Koranen med dessa fakta i åtanke kommer det att slå oss att Koranen inte avviker en enda hårsman från sitt huvudämne, sitt centrala tema och sitt grundläggande syfte. Alla de olika teman som förekommer i Koranen är relaterade till det centrala temat, precis som pärlor av olika storlek och färg kan träs samman till ett halsband. Koranen

talat om himlarnas och jordens struktur och om människan, hänvisar till verklighetens tecken i universums fenomen, berättar om forna nationer, kritiserar olika folks trosföreställningar, moral och handlingar, klargör övernaturliga sanningar och behandlar många andra ämnen. Allt detta gör Koranen inte för att undervisa i fysik, historia, filosofi eller någon annan specifik kunskapsgrän, utan för att avlägsna människors missuppfattningar om verkligheten och göra denna verklighet tydlig för dem.

Den betonar att de olika vägar människor följer, som inte överensstämmer med verkligheten, i grunden är falska och fulla av skadliga konsekvenser för mänskligheten. Den uppmanar människan att undvika alla sådana vägar och istället följa den väg som både överensstämmer med verkligheten och ger de bästa praktiska resultaten. Det är därför Koranen nämner allt endast i den omfattning och på det sätt som är nödvändigt för det syfte den vill uppnå. Koranen håller sig till det väsentliga och utelämnar alla irrelevanta detaljer. Därför kretsar allt dess innehåll konsekvent kring denna kallelse.

På samma sätt är det omöjligt att fullt ut uppskatta Koranens stil, ordningen bakom versernas placering eller mångfalden av ämnen som behandlas i den, utan att förstå hur den uppenbarades.

Koranen är inte en bok i vanlig mening

Som tidigare nämnts är Koranen inte en bok i konventionell bemärkelse. Gud sammanställde den inte och överlämnade den i ett stycke till Muhammad (pbuh) för att han skulle sprida dess budskap och kalla människor till ett liv i enlighet med dess lära. Inte heller är Koranen en av de böcker som behandlar sina ämnen och huvudteman på det vanliga sättet. Dess struktur skiljer sig från vanliga böcker, och dess stil är motsvarande annorlunda.

Koranens natur är denna: Gud valde en man i Mekka till att vara Hans Sändebud och befallde honom att predika Hans budskap, med början i sin egen stad och sin egen stam (Quraysh). I detta inledande skede begränsades instruktionerna till det som var nödvändigt just då. Tre teman framträder särskilt tydligt:

- 1. Profeten fick direktiv om hur han skulle förbereda sig för sitt stora uppdrag och hur han skulle börja arbeta för dess fullbordande.**
- 2. Grundläggande kunskap om verkligheten gavs, och de vanliga**

missuppfattningar som människor hade – missuppfattningar som ledde till felaktig livsinriktning – avlägsnades.

3. Människor uppmanades att anta den rätta inställningen till livet. Dessutom klargjorde Koranen de grundläggande principer som, om de följs, leder till människans framgång och lycka.

De tidiga uppenbarelsernas stil och karaktär

I enlighet med uppdragets natur bestod de tidiga uppenbarelserna oftast av korta verser, formulerade i ett språk av ovanlig skönhet och kraft, och klädda i en litterär stil som passade smaken och temperamentet hos de människor de först riktades till och vars hjärtan de var avsedda att tränga in i. Rytmen, melodin och livskraften i dessa verser fångade uppmärksamheten, och deras stilistiska elegans gjorde att människor började recitera dem spontant.

Den lokala färgen i dessa tidiga budskap är tydlig, för även om sanningarna de innehöll var universella, hämtades argument och illustrationer från den omedelbara miljö som de första lyssnarna kände till. Det gjordes hänvisningar till deras historia och traditioner och till synliga spår av det förflutna som hade smugit sig in i Arabien och påverkat dess trosföreställningar, moral och sociala liv. Allt detta var avsett att förstärka budskapets genomslagskraft hos dess första publik.

Detta tidiga skede varade i fyra eller fem år, under vilka följande reaktioner på Profetens budskap visade sig:

- 1. Några få människor svarade på kallelsen och gick med i umman, frivilligt underkastade Guds vilja.**
- 2. Många reagerade med fientlighet – av okunnighet, egoism eller av chauvinistisk lojalitet till sina förfäders livsstil.**
- 3. Profetens kallelse stannade inte i Mekka; den började få positiv respons även utanför stadens gränser.**

Trots det starka och växande motståndet fortsatte den islamiska rörelsen att spridas. Det fanns knappt en enda familj i Mekka där inte åtminstone en medlem hade antagit islam.

Uppenbarelsens roll under Profetens kamp

Under Profetens långa och mödosamma kamp fortsatte Gud att inspirera honom med uppenbarelsen. Dessa budskap:

- undervisade de troende i deras grundläggande plikter
- ingöt i dem en känsla av gemenskap och tillhörighet
- uppmanade dem till fromhet, moralisk excellens och ren karaktär
- lärde dem hur de skulle predika den sanna tron
- stärkte deras ande med löften om framgång och Paradiset
- uppmanade dem att kämpa för Guds sak med tålamod, uthållighet och högt mod
- fyllde deras hjärtan med sådan iver att de var redo att uthärda varje uppoffring och möta varje svårighet

Detta skede utvecklades i flera faser. I varje fas fick budskapet större spridning, kampen för islam intensifierades, motståndet ökade, och de troende mötte människor med olika synsätt och övertygelser. Alla dessa faktorer ökade variationen i de ämnen som behandlades i de uppenbarelsen som kom under denna period. Detta var, i korthet, bakgrunden till Koranens mekaniska suror.

Uppenbarelsens gradvisa natur

Det står nu klart att Koranens uppenbarelse började och fortskred parallellt med budskapets förkunnelse. Detta budskap genomgick många stadier och mötte olika situationer från första början och under tjugotre år. De olika delarna av Koranen uppenbarades steg för steg i enlighet med de föränderliga behoven i den islamiska rörelsen.

Därför kunde den inte ha den typ av sammanhängande och systematisk struktur som man förväntar sig av en akademisk avhandling. Dessutom publicerades inte de olika fragmenten av Koranen som skrivna avhandlingar, utan spreds muntligt. Deras stil bar därför en oratorisk prägel snarare än litterär.

Profetens uppdrag och Koranens stil

Dessa tal levererades av en man vars uppdrag krävde att han samtidigt skulle tala till människors intellekt, hjärtan och känslor, och till människor av olika nivåer och temperament. Han behövde:

- revolutionera människors tänkande
- väcka ädla känslor
- inspirera sina följeslagare till hängivenhet och reformvilja
- stärka deras moral och beslutsamhet
- omvandla fiender till vänner
- avvärja motståndare och visa deras moraliska svaghet

Kort sagt: han behövde göra allt som krävdes för att föra rörelsen till framgång. Tal som uppenbaras i en sådan kontext kommer oundvikligen att ha en stil som skiljer sig från en akademisk föreläsning.

Varför Koranen upprepar sig

Detta förklarar de upprepningar vi finner i Koranen. En rörelses behov kräver att man under vissa skeden betonar endast de ämnen som är relevanta just då. Vissa ämnen kan behöva upprepas i månader eller år. Men ständig upprepning i samma form blir tröttande. Därför uttrycks samma ämne i olika formuleringar, nya former och stilvariationer för att säkerställa att budskapet tränger in i människors hjärtan.

Samtidigt var det nödvändigt att de grundläggande trosuppfattningarna och principerna som rörelsen byggde på ständigt hölls levande i människors medvetande. Detta krävde att de upprepades genom alla rörelsens stadier. Om dessa idéer hade förlorat sitt grepp om människors hjärtan och sinnen skulle den islamiska rörelsen inte ha kunnat fortsätta i sin sanna anda.

Koranens ordning, bevarande och studiemetod

Om vi reflekterar över detta blir det också tydligt att Profeten (pbuh) inte ordnade Koranen i den ordning den uppenbarades. Som vi har sett uppenbarades Koranen under tjugotre år i samband med Profetens uppdrag och rörelse; uppenbarelserna motsvarade de olika stadierna i detta uppdrag. Det är därför uppenbart att när Profetens uppdrag fullbordades, kunde den kronologiska ordningen – som följde uppdragets tillväxt – inte längre vara lämplig för den nya situationen. Det som nu krävdes var en annan ordning, anpassad till det förändrade sammanhanget efter uppdragets fullbordande.

Inledningsvis riktades Profetens budskap till människor som var helt okunniga om islam. Deras undervisning måste börja med de mest grundläggande sakerna. När uppdraget hade nått sin framgångsrika

fullbordad fick Koranen en ny och stark relevans för dem som hade valt att tro på Profeten. Genom denna tro hade de blivit en ny religiös gemenskap – den muslimska umman. Dessutom hade de fått ansvaret att föra vidare Profetens uppdrag, som han hade lämnat till dem i fulländad form, både konceptuellt och praktiskt.

Det var inte längre nödvändigt att Koranens verser ordnades kronologiskt. I det nya sammanhanget behövde de som bar Profetens uppdrag informeras om sina plikter och om de sanna principer och lagar som styr deras liv. De behövde också varnas för de avvikelser och förvanskningar som hade uppstått bland tidigare profeters följare.

Koranens natur kräver en blandad ordning

Det skulle strida mot Koranens natur att samla alla verser om ett visst ämne på ett och samma ställe. Koranens natur kräver att läsaren finner undervisning från den medinska perioden blandad med den mekanska, och vice versa. Den kräver att tidiga tal placeras bredvid instruktioner från Profetens senare liv. Denna blandning ger en helhetsbild och en integrerad förståelse av islam och fungerar som ett skydd mot ensidighet.

En strikt kronologisk ordning skulle bara vara meningsfull för senare generationer om den åtföljdes av omfattande förklarande noter – och dessa skulle då behöva betraktas som oupplösligt knutna till Koranen. Detta skulle strida mot Guds syfte med uppenbarelsen: att alla människor – barn och unga, gamla och kvinnor, stadsbor och landsbygdsbor, lekmän och lärda – skulle kunna vända sig till den gudomliga vägledningen i en sammanhängande form, skyddad från förvanskning. Detta var nödvändigt för att människor på alla intellektuella nivåer skulle kunna förstå vad Gud kräver av dem. Detta syfte skulle ha omintetgjorts om läsaren tvingats läsa historiska noter och kommentarer tillsammans med Guds bok.

De som invänder mot Koranens nuvarande ordning verkar missförstå dess verkliga syfte. Ibland verkar de nästan tro att den uppenbarades enbart för historiker och sociologer!

Koranens ordning fastställdes av Profeten själv, under Guds ledning

Den nuvarande ordningen är inte resultatet av senare generationers arbete, utan fastställdes av Profeten själv enligt Guds instruktioner. När en sura uppenbarades kallade Profeten sina skrivare, dikterade noggrant dess

innehåll och instruerade dem var den skulle placeras i förhållande till de andra surorna. Profeten följde samma ordning i sin recitation under bönen och vid andra tillfällen, och hans följeslagare följde samma ordning när de memorerade Koranen. Det är därför ett historiskt faktum att Koranens samling avslutades samma dag som uppenbarelsen upphörde.

Koranens bevarande – i hjärtan och i skrift

Eftersom bönen var obligatorisk från början av Profetens uppdrag, och recitation av Koranen var en del av bönen, memorerade muslimer Koranen medan den fortfarande uppenbarades. Så snart en del av Koranen uppenbarades memorerades den av några följeslagare. Därför var Koranens bevarande inte beroende enbart av att verserna skrevs ned på palmlad, benbitar, läder eller pergament – de material som Profetens skrivare använde. Istället skrevs verserna in i tiotals, sedan hundratals, sedan tusentals, sedan hundratusentals hjärtan, kort efter att de uppenbarats. Därmed fanns ingen möjlighet för någon djävul att ändra ens ett ord.

Efter Profetens död, när avfallet skakade Arabien och följeslagarna tvingades utkämpa blodiga strider, stupade många av dem som memorerat Koranen. Detta fick Omar att insistera på att Koranen måste bevaras i skrift, förutom i minnet. Han övertygade Abu Bakr (den första kalifen) om detta. Efter viss tvekan gick Abu Bakr med på det och anförtrorde uppgiften åt Zayd ibn Thabit al-Ansari, som hade varit en av Profetens skrivare.

Koranen vi har idag motsvarar exakt den utgåva som sammanställdes på Abu Bakrs order och som senare kopierades och skickades ut officiellt av Othman till olika städer och provinser. Flera exemplar av denna ursprungliga utgåva finns fortfarande kvar.

Hur man studerar Koranen

Koranen är en bok som otaliga människor vänder sig till för otaliga syften. Det är svårt att ge råd som passar alla. Denna text riktar sig till dem som vill förstå Koranen på allvar och söka dess vägledning i livets olika frågor. För sådana människor ges här några råd.

1. Befria ditt sinne från förutfattade meningar

Den som verkligen vill förstå Koranen – oavsett om han tror eller inte –

måste så långt det är möjligt frigöra sitt sinne från förutfattade idéer, fördomar och partiskhet. Den som börjar studera Koranen med fasta idéer kommer sannolikt att läsa in just dessa idéer i texten. Ingen bok kan studeras fruktbart på detta sätt, allra minst Koranen, som vägrar att öppna sina skatter för sådana läsare.

2. En läsning räcker bara för ytlig bekantskap

Den som bara vill ha en ytlig förståelse kan nöja sig med en genomläsning. Men den som vill tränga på djupet behöver läsa Koranen många gånger, och anteckna allt som verkar betydelsefullt. Man bör läsa den minst två gånger för att få en övergripande förståelse av dess troslära och praktiska vägledning.

Under denna första genomgång bör man försöka få en helhetsbild av Koranen, förstå dess grundidéer och det livssystem den vill bygga. Om något förbryllar läsaren bör han anteckna det och fortsätta läsa – ofta klarnar svårigheterna senare. Erfarenheten visar att problem som kvarstår efter första läsningen ofta löses vid en andra.

3. Fördjupad studie efter helhetsförståelsen

När man väl fått en total överblick bör man gå vidare till en mer detaljerad studie. Man bör då anteckna olika aspekter av Koranens undervisning. Exempelvis:

- vilka mänskliga egenskaper Koranen prisar
- vilka egenskaper den fördömer

Det kan vara hjälpsamt att göra två kolumner: "lofvärda egenskaper" och "klandervärda egenskaper".

Man kan också undersöka:

- vad Koranen ser som vägen till mänsklig framgång
- vad som leder till människans undergång

På samma sätt bör man anteckna Koranens undervisning om:

- tro och moral
- mänskliga rättigheter och plikter
- familjeliv och samhällsbeteende
- ekonomi och politik
- lag och social organisation

- krig och fred

Därefter bör man försöka skapa en bild av Koranens syn på varje område av livet. Slutligen bör man integrera dessa bilder för att förstå den totala livsordning som Koranen föreskriver.

Att förstå Koranen genom kamp, erfarenhet och universell tillämpning

Dessutom bör den som vill studera Koranens syn på ett specifikt livsproblem på djupet först studera alla betydelsefulla riktningar inom mänskligt tänkande kring detta problem. Både antika och moderna verk bör studeras. Olösta frågor där mänskligt tänkande verkar ha fastnat bör noteras. Koranen bör sedan studeras med dessa olösta frågor i åtanke, i syfte att se vilka lösningar Koranen erbjuder. Erfarenheten visar att den som studerar Koranen på detta sätt ofta finner sin fråga besvarad genom verser som han tidigare läst många gånger utan att ana att de hade någon relevans för problemet.

Det bör dock komma ihåg att en full förståelse av Koranens anda kräver praktiskt engagemang i kampen för att uppfylla dess uppdrag. Koranen är varken en bok av abstrakta teorier och kalla doktriner som man kan förstå sittande i en bekväm fåtölj, eller enbart en religiös bok som andra religiösa böcker, vars hemligheter kan läras i seminarier och bönerum. Tvärtom är den ritningen och handboken för ett budskap, ett uppdrag, en rörelse.

Så snart denna Bok uppenbarades drev den en stillsam, godhjärtad man ut ur hans avskildhet och placerade honom på livets slagfält för att utmana en värld som gått vilse. Den inspirerade honom att höja sin röst mot falskhet och kastade honom i en hård kamp mot förnekelsens, olydnadens, villfarelsens och felstegens fanbärare.

En efter en sökte den upp alla som hade en ren och ädel själ och samlade dem under Sändebudets banér. Den väckte också vrede hos dem som av naturen var benägna till ondska och drev dem att föra krig mot Sanningens bärare.

Detta är Boken som inspirerade och ledde den stora rörelse som började med en enda mans förkunnelse och fortsatte i inte mindre än tjugotre år, tills Guds rike verkligen hade etablerats på jorden. I denna långa och hjärtskärande kamp mellan sanning och falskhet vägledde denna Bok ofelbart sina anhängare till att utrota det senare och befästa och upphöja

det förra.

Hur skulle man då kunna förvänta sig att tränga in i Koranens innersta sanningar enbart genom att recitera dess verser, utan att ens beträda slagfältet mellan tro och otro, mellan islam och okunnighet? För att fullt ut uppskatta Koranen måste man ta den i handen och kasta sig in i uppgiften att kalla människor till Gud, och göra den till sin vägledare i varje steg.

Den "koraniska mystiska erfarenheten"

Först då möter man de erfarenheter som präglade uppenbarelsens tid. Man upplever:

- Makkas första avvisande av islam
- den ihållande fientligheten som ledde till att man sökte skydd i Abessinien
- försöket att vinna stöd i Ta'if, som istället ledde till grym förföljelse
- slaget vid Badr
- slaget vid Uhud
- slaget vid Hunayn
- expeditionen till Tabuk

Man möter Abu Jahl och Abu Lahab, hycklarna, judarna, de som svarade omedelbart på kallelsen och de som – på grund av bristande klarhet och moralisk styrka – drogs in i islam först senare.

Detta är en erfarenhet olik alla så kallade "mystiska upplevelser". Jag kallar den den "koraniska mystiska erfarenheten". En av dess kännetecken är att man vid varje steg nästan automatiskt finner vissa koranverser som vägleder en, eftersom de uppenbarades i ett liknande skede och därför innehåller den vägledning som behövs.

En person som är engagerad i denna kamp kanske inte förstår alla språkliga och grammatiska finesser, och han kan missa vissa retoriska och semantiska nyanser, men det är omöjligt att Koranen inte skulle avslöja sin sanna anda för honom.

Koranens universella budskap

Det är välkänt att Koranen gör anspråk på att kunna vägleda hela mänskligheten. Ändå finner studenten att den oftast riktar sig till araberna som levde vid uppenbarelsens tid. Även om Koranen ibland talar till hela mänskligheten, är dess innehåll i stort sett knutet till arabernas smak,

temperament, miljö, historia och seder.

När man märker detta kan man börja undra varför en Bok som vill vägleda hela mänskligheten lägger sådan vikt vid ett specifikt folks liv och en specifik tidsperiod. Om man inte förstår orsaken kan man tro att Boken ursprungligen var avsedd att reformera endast araberna, och att dess universella anspråk är en senare tolkning.

Men om Koranen, när den talar till ett specifikt folk i en specifik tid, använder argument och exempel som de kände till, innebär det inte att dess budskap är begränsat till dem. Det viktiga är att fråga:

- Gäller Koranens argument mot polyteism även andra former av polyteism?
- Kan dess argumentation för Guds enhet användas i alla tider, med mindre anpassningar?

Om svaret är ja, finns det ingen anledning att kalla dess undervisning tidsbunden.

Det som skiljer en tidsbunden lära från en evig och universell är:

- om den upphöjer ett specifikt folk eller ger dem särskilda privilegier
- om dess principer är så knutna till ett folks liv att de inte kan tillämpas på andra

En universell lära ger lika rättigheter till alla och dess principer är tillämpliga överallt.

Studerar man Koranen med detta i åtanke kan man inte rimligen dra slutsatsen att den är nationellt begränsad eller tidsbunden.

Koranen som vägledning – inte en lagbok i detalj

Många som studerar Koranen förväntar sig att den ska vara en detaljerad lagkodex. Men när de läser den finner de inga detaljerade regler för sociala, politiska eller ekonomiska frågor. Inte ens bönen och zakat beskrivs i detalj. Detta förbryllar läsaren.

Men detta beror på att man glömmer att Gud inte bara uppenbarade en Bok – Han utsåg också en Profet.

Om lekmän får en byggplan utan handledning måste planen vara extremt detaljerad. Men om de får en kompetent ingenjör som övervakar arbetet

behövs inte samma detaljnivå i ritningen.

På samma sätt:

- Koranen är ritningen
- Profeten är den gudomligt utsedde ingenjören

Att ignorera Profetens roll och kräva att Koranen ska innehålla alla detaljer är att missförstå hela systemet.

Koranens metod: principer, inte paragrafer

Koranen är en bok av **övergripande principer**, inte av juridiska detaljer. Dess huvudsyfte är att tydligt framställa de intellektuella och moraliska grunderna för det islamiska livsprogrammet. Den stärker dessa genom att tala både till förnuftet och hjärtat.

Dess metod är:

- att ge en grundstruktur för varje aspekt av livet
- att ange riktlinjer inom vilka människan kan ordna sitt liv i enlighet med Guds vilja

Profetens uppdrag var att ge praktisk form åt denna vision genom att erbjuda världen:

- en levande modell av den ideala individen
- en levande modell av den ideala staten och samhället

som förkroppsliganden av Koranens principer.

KORANEN & SUNNAH

- [Bönen gudomlig befallning](#)
- [Nationalismens Uppkomst i den Muslimska Världen](#)
- ['Awrah för män och kvinnor inom och utanför bön](#)
- [Bönen mellan befallning och uphöjelse](#)
- [Regeln om att be i Haram-kläder](#)
- [Att upphöja Allahs befallning är att be](#)
- [Förstå Koranen](#)
- [Lycka eller elände i nästa liv](#)
- [Frågor och svar angående ahl al-Kitabs Kött](#)

- [Rasism: Finns det en lösning?](#)